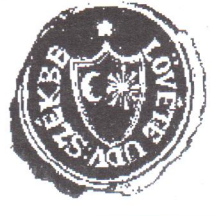

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

V. évfolyam, 1. szám, 2003. január. Ára szabadeladásban: 5500 lej, megrendelőknek 4166 lej

VIII. Ki Mit Tud? Lövétén

Igaz, hogy nem a hagyományos karácsonyi időpontban, de mégiscsak megrendezésre került a Ki Mit Tud? kulturális vetélkedő január 5-én.

A külső okok miatt történt időbeni csúszás sokaknak nem okozott gondot, hisz így is nagy népszerűségnek örvendett ez a rendezvény. Örülünk, hogy ez így van már 8. éve.

(folytatás a 3. oldalon)

Nyílt levél

Tisztelt szerkesztőség!

A Lovétei Kiáltó című újság megérkezését minden hónap elején türelmetlenül várom, és ahogy megérkezik, azonnal elolvasom elejétől a végéig. Így próbálok kapcsolatban maradni szülőfalummal, annak örömeivel és gondjaival, ha már egészségi állapotom nem engedi meg, hogy közvetlenül, legalább néha-néha részt vegyek azokban. Örültem az újság megjelenésének és megelégedéssel figyeltem (és figyelem) annak tartalmi gazdagodását és a megjelenő írások minőségi javulását. Az örömben azonban ürem is vegyült, főleg az utolsó két szám tartalma miatt. Nem akarom, és nem is vagyok kompetens (hivatott) az összes nekem nem tetsző cikket elemezni, azért csupán két dolgot említenék meg, ami nem méltó egy felfelé ívelő újsághoz. (Kérem, ne vegyék kioktatásnak, ami következik, hanem egy idősebb, több tapasztalattal rendelkező kolléga jóakarató javaslatának.)

(folytatás a 3. oldalon)

Helyi adók és illetékek Lövétén a 2003-as évre

Az 1278/2002-es számú határozat jóváhagyja a 36/2002-es számú kormányrendelet kivitelezési normáját, amely a helyi adók és illetékek megállapítását szabályozza, és 2003-tól kell alkalmazni. A 36/2002-es kormányrendelet törvényes keretei között a Helyi Tanács a következőképpen hagyta jóvá a 2003-as adókat és illetékeket:

ÉPÜLETADÓK:

Lakóházak:

Betonból, kőből és téglából épült 3.410 lej/m²
Fából, égetetlen téglából épült 990 lej/m²

Melléképületek:

Téglából épült 880 lej/m²

Fából, égetetlen téglából épült 330 lej/m²

Hévígyi házak:

Betonból, kőből és téglából épült 5.115 lej/m²

Fából, égetetlen téglából épült 1.485 lej/m²

(folytatás a 2. oldalon)

Válasz dr. Balázs Márton nyílt levelére

Örülünk az Ön által megfogalmazott észrevételeknek a Lovétei Kiáltóval kapcsolatban. Egyet értünk azzal, hogy a falu előrehaladása nem csak az anyagi gyarapodásban mérhető le. Ha nem így gondolkodnánk, akkor a Lovétei Kiáltó se tudna működni, mert az sem "produktív". Lapunk önkéntes alapon működik, a bevételből épp az anyagi költségeket tudjuk fizetni. Az elvégzett munkáért személyes juttatást senki sem kap.

Azt bárki észrevette, hogy a kérdéses cikkek, amelyekre a levele első részében utal, az Ön által is megfogalmazott jelzőkkel bírnak. Célunk a széljegyzet közzétételével az volt, hogy kiszorítsuk az újság hasábjairól az ilyen megnyilvánulásokat, amelyek Lovéte bármilyen értelemben vett fejlődését hátráltatják.

Továbbra is szívesen fogadjuk észrevételeit, jó tanácsait.

Szerkesztőség

Helyi adók ...

(folytatás az első oldalról)

BELTERÜLETEK UTÁNI ILLETÉK
(udvarok) 550 lej/m²**KÜLTERÜLETEK UTÁNI****ILLETÉKEK:** A külterületek kiszámításánál figyelembe kell venni a terület elhelyezkedését, ezt teszi lehetővé a IV zónára való elhatárolás, valamint a területek felhasználási formája (udvar, szántó, kaszáló, legelő, gyümölcsös vagy erdő).

I-es zóna magába foglalja a hétvégi házzal rendelkező területeket, valamint Kíruly, Szeltersz, Nádasszék, Vész, Kírulysarka, Vágás nevű területeket.

- 1) udvar 110.000 lej/ha
- 2) szántó 165.000 lej/ha
- 3) legelő 132.000 lej/ha
- 4) kaszáló 132.000 lej/ha
- 5) gyümölcsös 330.000 lej/ha
- 6) erdő 165.000 lej/ha

II-es zóna magába foglalja a mezei részeket.

- 1) szántó 132.000 lej/ha
- 2) kaszáló 110.000 lej/ha
- 3) gyümölcsös 275.000 lej/ha

III-as zóna magába foglalja Hosszú-mocsár és Láz nevű területeket.

- 1) udvar 88.000 lej/ha
- 2) szántó 110.000 lej/ha
- 3) legelő 88.000 lej/ha
- 4) kaszáló 88.000 lej/ha

5) gyümölcsös 220.000 lej/ha

IV-es zóna magába foglalja az erdei területeket, kivételt képeznek az I-es zónába szereplő területek.

- 1) udvar 77.000 lej/ha
- 2) szántó 88.000 lej/ha
- 3) legelő 66.000 lej/ha
- 4) kaszáló 66.000 lej/ha
- 5) gyümölcsös 165.000 lej/ha
- 6) erdő 88.000 lej/ha

JÁRMŰADÓK ÉS ILLETÉKEK: Személyautókra 2000 cm³ alatt 87.000 lej/500cm³Személyautókra 2000 cm³ felett 98.000 lej/500cm³Autóbuszok, mikrobuszok, teherautók 144.000 lej/ 500cm³Teherautók 12 tonnáig 155.000 lej/ 500cm³Közúti traktorok 96.000 lej/500 cm³

Motorkerékpárok, robogók 32.000 lej/év

UTÁNFUTÓK:

1 Tonnáig 89.000 lej/év

3-5 tonnáig 359.000 lej/év

5 tonna felett 455.000 lej/év

Lassú járművek 100.000 lej/év

MÁS ADÓK ÉS ILLETÉKEK:

Urbanisztikai illetékek

150 m² -ig 18.750 lej* 151-250 m² -ig 30.000 lej250-500 m²-ig 37.500 lej500-750 m² -ig 48.750 lej750-1000 m²-ig 60.000 lej1000 m² felett 60.000lej +130 lejminden 1000 feletti m²-re.Geotechnikai, topográfiai feltáró munkálatoknál végzett fúrások után, külszíni kitermelésnél, földgáz és kőolajszondáknál, valamint más kitermelésnél szükséges engedélyek 48.000 lej/m² .

Sátortáborok, kempingek szervezéséhez szükséges építkezések, bódék, építési engedélye

2%-a az engedélyezett

munkálatok értékének.

Víz, szennyvízcsatorna, gáz, távfűtés, villany és telefonbekötés 50.000 lej

Urbanisztikai és területrendészeti véleményezés 100.000 lej

Utca és címjegyzék bizonyítvány

48.000 lej

Kataszteri tervmásolatok:

1:500(lépték) 240.000 lej

1:1000 (lépték) 360.000 lej

1:2000 (lépték) 480.000 lej

Tervezési engedélyek kiadása és

évi láttamozása 280.000 lej

Termelési engedély kiadása

100.000 lej

Termelési engedély negyedéven-

kénti láttamozása 25.000 lej

IPARENGEDÉLYEK KIADÁSA ÉS**ÉVENKÉNTI LÁTTAMOZÁSA:**

- Kisiparos és fogatos 75.000 lej

- Pálínkafőző üstök 195.000 lej

- Szabad foglalkozásúak 195.000 lej

- Malmok, olajütők stb. 300.000 lej

- más (kereskedelem és szolgáltatás is) 500.000 lej

- tervezési tevékenység 500.000

lej

Egészségügyi engedély 100.000 lej

A tevékenység székhelyén kifüg-

gesztett cégtábla utáni illeték

150.000 lej/m² /évHirdetési illeték 65.000 lej/m² /év.

Reklámilleték 3% a szerződés érté-

kének megfelelően

Tűzoltó illeték 10.000 lej/család

Községfejlesztési illeték 20.000

lej/család

Szemétszállítási illeték 20.000 lej/család

Éjjeli őrség (21-65 év közötti fér-

fiak) 140.000 lej/személy

PIACILLETÉKEK:

- Szekér és személygépkocsiról piacon való árusítás 20.000 lej/nap

Kisteherautókról (2 tonnáig) és

ARO-ról 40.000 lej/nap

- Tehergépkocsikról és traktorok-

ról 200.000 lej/nap

- Asztalok használatáért

20.000 lej/nap

- Házról-házra való eladás ese-

tén 100.000 lej/nap

- Házról-házra való eladás sze-

kérrel vagy gépjárműről

100.000 lej/nap

ÁLLATOK ELADÁSI ILLETÉKE:

- Szar-

vasmarha, lófélék és 6 hónap fe-

letti sertések 50.000 lej/db

- Kecske, juh és 6 hónap alati

sertés 15.000 lej/db

- Kisállatok és háziszárnyas-

ok 7.000 lej/db

HIDMÉRLEGEN VALÓ MÉRÉS:

20.000lej/db

OKMÁNYBÉLYEG-ILLETÉKEK:

- Igazolványok kiállítására

2.000 lej

- Baromlevél kiállítása:

-2 éven aluli állatra 11.000 lej

-2 éven felüli állatra 30.000 lej

- Családnév megváltoztatásának

az anyakönyvbe való bejegyzése

84.000 lej

-A külföldön kitöltött anyakönyvi

akták Romániában történő átírása

5.000 lej

-A kiigazított vagy utólagosan ki-

töltött anyakönyvi aktákra 5.000

lej

- Elvesztett, elrongált, anyakönyvi

bizonylatok helyett kiállított akták-

ra 5.000 lej

- személyazonossági igazolvány

kiállítására 2.000 lej

- lakhelyváltoztatás bejegyzése a

személyazonosságiba 2.000 lej

- az elvesztett vagy elrongált sze-

mélyazonossági igazolvány he-

lyett új kiállítására 34.000 lej

- Vadászengedély kiadása és évi

láttamozása 13.000 lej

- Halászengedély kiadása és évi

láttamozása 6.000 lej

GÉPKOCSI VEZETÉSÉRE**SZERZENDŐ IGAZOLVÁNYRA:**

-A1-en aluli kategóriájú járművek-

re 20.000 lej

-A kategóriájú járművekre 32.000 lej
 -B, B1, B+E, kategóriájú járművekre 40.000 lej
 -C1, D1, TR kategóriájú járművekre 78.000 lej
 -C1+E, D1+e, C, D, Tb, Tv kategóriájú járművekre 98.000 lej

-C+E, D+E 118.000 lej

GÉPKOCSIK TÖRZSKÖNYVEZÉSE:

- Gépjárművek és utánfutók, amelyeknek az összeherbírása:

-750 kg (beleértve a 750 kg-ot is) 208.000 lej

-750 kg-3500 kg 412.000 lej

-3500 kg felett 823.000 lej

PIACILLETÉKEK:

- Szekér és személygépkocsiról való árusítás 20.000 lej/nap

- Kisteherautókról (2 tonnáig) és ARO-ról 40.000 lej/nap

- Tehergépkocsikról és traktorokról 100.000 lej/nap

- Asztalok használatáért 20.000 lej/nap

- Háznál-házra való eladás esetén 60.000 lej/nap

ÁLLATOK ELADÁSI ILLETÉKE:

- Szarvasmarha, lófélék és 6 hónap feletti sertések 40.000 lej/db

- Kecske, juh és 6 hónap alatti sertés 15.000 lej/db

- Kisállatok és háziszárnyasok 7.000 lej/db

HIDMÉRLEGEN VALÓ MÉRÉS: 20.000 lej/db

Kultúrotthon használati díja:

- Lakodalom - 1.000.000 lej

- Kortársi bálók -1.500.000 lej

- Tor - 300.000 lej

- Árusítás esetén 400.000 lej

Lövéte, 2002. december 20.

Demeter Magdolna

VIII. KI Mit Tud?

(folytatás az első oldalról)

Valóban nyolc éve működünk, felkészítjük a gyerekeket a vetélkedőre. De ne felejtsük el, hogy a gyerekek állandóan változnak. Bárki feltehetette a kérdést önmagának vagy valaki másnak, hogy miért nem emelkedik észlelhetően a Ki Mit Tud? szintje, hisz már majdnem tíz éve csinálják. Válaszul azt mondhatjuk, nem is az a célunk, hogy úgymond európai szinten produkáljunk, nem is lenne lehetséges, hisz az a gyerekanyag, akikkel dolgozunk mindig új és még újabb. Ugyanazokkal a gyerekekkel legfennebb három évig foglalkozhatunk ugyanabban a műfajban. Tehát egy-egy csoport önmagában fejlődik az évek során, viszont nem valószínű, hogy emeli a Ki Mit Tud? átlagszintjét. Visszatérve a lehetséges nézői kérdésre, igenis, fejlődésnek tekintjük azt, hogy egy olyan hagyományt teremtettünk, amit még nem fenyeget a feledés veszélye.

Nem törekedünk a tökéletesre, csak a jóra.

Szomorúságra semmi ok, volt fellépő bőven. Körülbelül száz lövétei gyerek mutatta meg magát a színpadon népi tánc, társasági tánc, színjátás, modern tánc, tátika és hangszeres zene kategóriá-

ban. A gyerekek díjazását vállalkozások és magánszemélyek vállalták fel. Az idei rendezvény fő támogatója a Lövétei Közbirtokosság volt. Köszönet a segítségért. Továbbá köszönjük az anyagi támogatást a következőknek: Egyed József, Kriszti prod. com. (Csemege), Krypton kft. (Kővár), Flamingó impex (Kati néni), Katyós Bt., Hortenzia üzlet, Star prod. com., Heni ajándékbolt, Snack üzlet. Támogatóink hozzájárulásával sikerült több mint négy milliárd lej értékben díjakat vásárolni a versenyző gyerekeknek. Még egyszer hálás köszönet azoknak, akiknek Lövéte nemcsak haszonszerzési terület, hanem tesznek is valamit fejlődéséért.

Mag Ottilia

Nyílt levél

(folytatás az első oldalról)

Az egyik dolog, amit nem tartok méltónak az újsághoz, az egymást támadó, pocskondiázó, rágalmozó, vádoló stb. cikkek közlése. Az ilyen és ehhez hasonló kérdések megtárgyalása (megoldása) nem az újság feladata. Erre vannak megfelelő alkalmak, fórumok (megbeszélések, gyűlések és utolsó sorban a törvényszék). Javasolom, hogy a jövőben ilyen cikkeket ne közöljenek, akár tisztséget betöltő, akár egyszerű levelező írja.

A második kérdés az újság novemberi számában megjelent "Széljegyzet helyett" értesítésre vonatkozik. Ezen írás első két mondatával egyetértek, azonban a harmadik mondat tartalma (mondanivalója) vitatható, mivel ki kompetens (hivatott) arra, hogy kiválassza, hogy amit valaki közlésre beküldött, az "Lövéte előrehaladását" szolgálja-e vagy nem? Hacsak nem pusztán anyagi előrehaladásra gondolunk! Ha például egy cikk egy nagy tudós, író, művész stb. életét és munkásságát méltatja, és azt egy gyermek (tanuló) elolvassa, úgy határoz, hogy ő belőle is tudós, író, művész stb. lesz, és ez meg is valósul, akkor ez a cikk véleményem szerint Lövéte előrehaladását szolgálja az illető személyen keresztül. Lövéte lakosain keresztül Lövéte, elméleti Lövéte nincs.

Ezen utóbbi kérdéssel kapcsolatosan eszembe jutott egy Ceausescu-korszakban hasonlatos jelenség. Ez abban állt, hogy az akkori rendszer (sajnos még ma is) nem tartotta produktív "üzemnek" az iskolákat, egyetemeket, kórházakat, színházakat, könyvkiadókat stb. Csak az volt produktív, aminek a terméke pénzben kifejezhető (még ha veszteséges is). Az egyetem nem volt produktív, mert nem termelt búzát, traktort, cipőt stb. De vajon az egyetemet végzett kitudó sebészorvos, aki százak életét menti meg, nem volt az iskola terméke, és nem több hasznot hozott a társadalomnak, mint egy suszter, aki termelt? Valahogy így lehetne feltenni a kérdést a "Széljegyzet helyett" című értesítéssel kapcsolatban is. Meg vagyok győződve, hogy önök nem ilyen primitív módon gondolták a nem legsikeresebb közleményt.

Tisztelettel,
Balázs Márton

KIVONAT

Lövete község Helyi Tanácsa 2002. december 3-án tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből

A gyűlés napirendi pontjai az alábbiak:

- 1.) - a 2002-es évi költségvetés módosításának jóváhagyása
- 2.) - a 2003-as évre megállapított adók és illetékek módosításának jóváhagyása
- 3.) - Lövete község általános rendezési tervének megvitatása
- 4.) - munkaező-foglalkoztatásra vonatkozó program megvitatása
- 5.) - különfélék

A költségvetés módosítására vonatkozó előterjesztés ismertetéséből kitűnik, hogy a Helyi Tanács költségvetésének bevételi része csökken 249.271.000 lejjel a megyei tanács által átutalandó hiteleknel.

Kiadási részen a költségvetés kiigazítása, módosítása az alábbiak szerint volt javasolva:

Csökkenteni az előirányzott hiteleket a következő képen:

- a Polgármesteri Hivatal működtetésére betervezett hiteleket 90.000.000 lejjel
- a tanügyi intézmények működtetésére betervezett hiteleket 185.000.000 lejjel
- kulturális célra betervezett hiteleket 19.500.000 lejjel

Növelni a kiadási részen az előirányzott hiteleket az alábbiak szerint:

- szociális segélyek, valamint a mozgássérült személyek gondozóinak fizetésének fedezésére betervezett hiteleket 40.434.000 lejjel.
- községi gazdálkodásra, fejlesztésre betervezett hiteleket 4.795.000 lejjel.

A javaslat szavazat alá bocsátódott és a jelen levők egyetértettek a költségvetés a fentiek szerinti módosításával és megszavazták.

A második napirendi pont keretén belül ismertetve volt a 2003-as évre a helyi adók és illetékek módosítására vonatkozó előterjesztés.

A 36/2002 számú Kormányrendelet jóváhagyó 522/2002 számú Törvény egyes módosításokat ír elő a 2003-as évre megállapított (2002 májusában hozott helyi határozat) adóknál és illetékeknél, amelynek végleges kivitelezése december végén fog megtörténni.

A harmadik napirendi pont keretén belül a tervező ismertette a község általános rendezési tervét.

A jelenlevők tanulmányozták a tervet, és nagyon sok probléma merült fel a tervvel kapcsolatosan.

A tervező kérte, hogy a tanács hozzon határozatot, hogy elfogadja, egyetért a tervvel, vagy elvi beleegyezés (aviz in principiu) hozódjon.

De mivel a terv a gyűlésen volt ismertetve először, és a szakbizottság sem tudta előzetesen tanulmányozni, az a döntés hozódott, hogy a tervet a szakbizottság áttanulmányozza alaposan, és december 17-én 9 órakor a szakbizottság újra találkozik a tervezővel, és az észlelt hiányosságokat megvitatják, és ha szükséges, módosításokat alkalmaznak.

A javaslattal egyetértettek.

A negyedik napirendi pont keretén belül ismertetve

volt a munkaező foglalkoztatására vonatkozó előterjesztés.

A megyei Munkaezőt Nyilvántartó és Foglalkoztató Ügynökség ajánlatot küldött, hogy a 76/2002 Törvény előírásai szerint támogatja a közcélt szolgáló szolgáltatók keretén belül a személyi költségek kifizetését, ha a szolgáltatásoknál a munkanélküliek sorából alkalmaznak munkaezőt. A fent említett ügynökség javasolt 10 munkahelyet.

A fentieket szem előtt tartva javasoljuk két szolgáltatás létrehozását, és pedíg:

- Az infrastruktúra feljavítása és fenntartása, amely magába foglalná az utak és utcák javítását és karbantartását, víz- és gázvezetést, kanalizálást, közintézményeknél (iskola, óvoda, kultúrotthon stb.) javítási és karbantartási munkálatokat, hótalanítási munkálatokat a közhelyeken és a közintézmények előtt, közhelyek karbantartási és tisztasági munkálatait.

- Szociális szolgáltatás, amely magába foglalná öregek otthoni ellátását, rászoruló gyermekek otthoni gondozását, ápolását, betegek otthoni ellátását és gondozását.

A javasolt két közcélt szolgáló szolgáltatás létrehozása szavazat alá bocsátódott és jelenlevők elfogadták, megszavazták.

Az ötödik napirendi pont, különfélék keretén belül ismertetve volt Lázár Sándor, a LÁZÁR TRAVEL cég ügyvezetőjének kérése, amelyben kéri, hogy a Helyi Tanács engedélyezze egy rámpa elhelyezését a piac területén.

- A kéréssel a testület egyetértett bizonyos feltételek mellett, és a helyszínen jelölik ki a helyét.

A polgármester részt vett a domaszéki böllérnapon, és rövid beszámolót tartott erről.

A polgármester ismerteti, hogy a kirulysarki iskolatábornál a vízvezetéshez szükséges csövek elhelyeződtek (sáncásás, csövek elhelyezése és takarás). A munkálatot a szociális segélyre jogos személyek végezték el, és András József testületi tag vezette le, ezen alkalommal a polgármester megköszöni András József testületi tag munkáját.

András József beszámol a fent említett munkálat lefolyásáról és eredményéről (650 méter cső van elhelyezve, betakarva).

Ismertetve volt a Budakalász testvértelépülés küldöttségével tartott megbeszélésen kidolgozott jövő évi program:

- Közös program:
- március 15. vagy október 23. megünneplése Budakalászon
- pünkösdi búcsún való részvétel
- falunap megszervezése és ezen való részvétel, valamint a Kisasszony napi búcsún való részvétel
- július hónap folyamán két csoport 10-10 napos táboroztatása a Kirulysarki tábornál a budakalászi gyermekeknek.
- Meghívás:
  - a Budakalászon szervezendő sörfesztiválra
  - táncfesztiválon való részvétel júniusban a tánccsoportnak

KIVONAT

Lövete község Helyi Tanácsának 2002. december 20-án tartott rendkívüli gyűlésének jegyzőkönyvéből

A gyűlés napirendi pontjai az alábbiak:

- a 2002-es évre megállapított és begyűjtött speciális taxák maradványának (sold) a költségvetésbe való átutalásának jóváhagyása

- a 2003-as évre megállapított adók és illetékek módosítása

- a Helyi Tanácsnak alárendelt tanügyi intézmények 2003-as évi költségvetésének jóváhagyása

- a 2003-as évi költségvetés jóváhagyása

- a szociális segélyek megállapításánál figyelembe vett jövedelmek megállapítása 2003-as évre

- községgazdálkodási szolgáltatás létrehozásának jóváhagyása

- különfélék

Az első napirendi pont keretén belül ismertetve volt az előterjesztés a 2002-es évre megállapított és begyűjtött speciális taxák maradványának a költségvetésbe való átutalásának szükségességére vonatkozóan.

Mivel az adózásra vonatkozó új törvény más feltételeket ír elő a speciális taxákra vonatkozóan, és, hogy a megmaradt összeget fel tudjuk használni a taxa megállapításakor kitűzött célra, szükséges, hogy a megmaradt összeget átutaljuk a költségvetésbe.

A határozatjavaslattal a testület egyetértett, a jelenlevők megszavazták.

A második napirendi pont keretén belül ismertetve voltak a törvény által előírt módosítások a 2003-as évre megállapított adókra vonatkozóan. A módosításokat figyelembe véve a 2003-as évre megállapítottak az adók, amelyeket adónemenként mellékelten közölni fogják.

A harmadik napirendi pont keretén belül ismertetve volt a határozatjavaslat a Helyi Tanácsnak alárendelt tanügyi intézmények költségvetésére vonatkozóan.

A tanügyi intézmények költségvetése 3.910.240.000 lej. Az előterjesztés kiadási fejezeteként meg volt vitatva. Megvitatás után a határozatjavaslatot jóváhagyták.

Ismertetve volt a tanügyi intézmények önellátó tevékenységének költségvetése is, amely bevételi és kiadási részen is 5.000.000 lej. A Helyi Tanácsnak alárendelt tanügyi intézmények költségvetése a Helyi Tanács költségvetésébe bele van foglalva.

A negyedik napirendi pont keretén belül ismertetve volt a Helyi Tanács 2003-as évi költségvetésére vonatkozó határozatjavaslat és előterjesztés az alábbiak szerint.

A 2003. évi költségvetés úgy bevételi, mint kiadási részen 8.130.000.000 lej, amely az alábbiak szerint van megosztva:

- Bevételi részen: - a helyi tanács saját bevétele 1.502.957.000 lej
  - az állami költségvetésből előirányzott összeg 6.627.043.000 lej
- Kiadási részen az alábbiak szerint van felosztva az előirányzott összeg
  - a polgármesteri hivatal működtetésére előirányzott összeg 1.618.760.000 lej
    - a tanügyi intézmények működtetésére előirányzott összeg 3.910.240.000 lej
  - kulturális célra előirányzott összeg 206.000.000 lej
    - szociális célra előirányzott összeg 1.507.000.000 lej
  - községgazdálkodásra előirányzott összeg 725.000.000 lej
    - más kiadások eszközzésére előirányzott összeg (pályázati önrész, tűzoltó alakulat, civil védelem stb.) 73.000.000 lej
  - gyermekvédelemnek átutalandó összeg 90.000.000 lej

A határozatjavaslattal a fentiek szerint egyetértettek, megszavazták.

A Helyi Tanácsnak alárendelt önellátó tevékenységek (kultúrotthon, piac, éjjeli őrseg, községgazdálkodás) 2003-as évi költségvetése is ismertetve volt, és szavazat alá bocsátva a testület egyetértett az előterjesztéssel, megszavazta az erre vonatkozó határozatjavaslatot. Megállapítódott a kultúrotthon használatáért fizetendő teremdíj (amely mellékelten közlódik), és a megvalósított bevétel felhasználása. A testület jóváhagyta, hogy a hagyományörző rendezvényeknél (farsangi multságok) a zenészek díja a költségvetésből fizetődjön ki, ezzel támogatva a hagyományörzést.

Az ötödik napirendi pont keretén belül ismertetve volt a szociális segélyek megállapításánál kivonandó jövedelmek (állatok utáni jövedelem, mezőgazdasági területek utáni jövedelem, lakófelület utáni jövedelem, alkalmi munkából származó jövedelem, főképpen a külföldi munkából származó jövedelem). Javasolta volt, hogy azon személyek vagy családok, amelyből egy vagy több személy alkalmi munkából, főképp külföldi munkából a törvény által előirányzott szociális segély nagyságával egyenértékű vagy annál nagyobb jövedelmet valószínűleg meg, ne kapjanak szociális segélyt.

A javaslattal egyetértettek, megszavazták.

A hatodik napirendi pont keretén belül az alpolgármester ismertette az új adózási rendszer előírásait a speciális taxákra vonatkozóan, és hogy ezen előírásokat figyelembe véve szükséges új szolgáltatások, és pedig községfejlesztési szolgáltatás létrehozása.

Ezen szolgáltatás magába foglalja a községgazdálkodást, községfejlesztést, környezetvédelmet és szépítést.

Ezen szolgáltatás önellátó tevékenységként fog működni, megállapítva bizonyos speciális illetékeket, amely a szolgáltatás bevétele lesz, és a bevétel célirányosan megállapított célra lesz felhasználva.

(folytatás az 5. oldalon)

Kivonat

(folytatás az 5. oldalról)

A bevétel az alábbiakból fog összetevődni:

-tűzoltó taxa-illeték, családonként 10000 lej

- község fejlesztési taxa-illeték, családonként 20000 lej

- környezet szépítés, szemétszállítási taxa-illeték családonként 20000 lej

Kiadási részen a begyűlt összeg a tűzoltó szín felépítésére, valamint a tűzoltó alakulat felszereléseinek felújítására, községgazdálkodásra, valamint a háztartási szemét szállításának kifizetésére használódik fel.

A határozatjavaslat a fentiek szerint szavazat alá bocsátódott, és a jelenlevők megszavazták.

A különfélék keretén belül ismertetve volt a szentegyházi tanács kérése, amelyben kéri, hogy a költségvetés kiadási részén irányozzunk elő összeget, amellyel a község hozzájárulna a szentegyházi kórház működtetéséhez, fennmaradásához. Mivel a költségvetésbe nincs lehetőség a kért összeg előirányzására, befogására, és már a község támogatta a kórházat a lakosság által adományozott burgonyával, a kéréssel nem értettek egyet.

Ismertetve volt a Barnabás Alapítvány kérése, amelyben adómentesítést kér. A kérés megvitatódott, és az a döntést hozódott, hogy az alapítvány mutassa be a státútumát, amelyből kitűnik a tevékenysége és az, hogy milyen törvény alapján volt létrehozva az alapítvány. Miután a fenti aktát bemutatta, és ha a törvény előírásainak megfelel, akkor lehet határozni, hogy mentesíthető-e az adófizetés alul.

György Margit csíkszeredai lakos kérésével, amelyben egy ipari üzlet megnyitásának jóváhagyását kéri, a testület egyetértett.

Az Electrica SA kérésével, amelyben közterület ideiglenes használatát kéri a Vargyas völgye (Szeltersz)-Kiruly villamosítási munkálatok során anyagok tárolására és a munkálatok kivitelezésére, egyetértettek.

Megvitatódtak a közvilágítással kapcsolatos egyes problémák, világító testek felszerelése, valamint a községközpontból a szemét elszállításának szükségessége.

Lövéte, 2003. január
Miklós Ida, jegyző

Az egykori Lövétei Római Katolikus Népiskola építésének rövid története

Nem is olyan régen még gyermekkacagástól volt hangos. Óvoda működött benne. Ma egyik termében a községi könyvtár talált otthonra. Talán egyszer még visszatérnek ide, ebbe a méltóságteljes, impozáns épületbe a mosolygó gyermekarcok. Bízva ebben és a falus társaim, valamint a jövőben felnövekvő nemzedékek olvasói kedvében adom közre alábbi írásom, melynek célja röviden, úgymond csupán néhány ecsetvonással vázolni a szóban forgó egykori Lövétei Római Katolikus Népiskola építéstörténetét.

Minden községnek vannak sorsfordító, "messze jövőre kiható", eseményekben gazdag évei. Ilyen esztendő volt Lövéte életében az 1886-ik év is, melynek folyamán az Erdélyi Egyházmegyének akkori főpásztora, Lönhárt Ferenc püspök ellátogatott községünkbe. A látogatás "áldás" volt a falu népének nemcsak azért, mert közel fél-ezren részesültek a bérmálás szentségében, hanem azért is, mert ekkor fogalmazódott meg a látottak és a tapasztaltak hatására a püspök úr fejében az a nagyszabású terv, hogy új, korszerű iskolaépületet emeltet Lövétén az építés anyagi fedezetének nagy részét is magára vállalva. De kezdjük történetünket a leg-
elején!

Az előzmények

1886. június kilencedikén délután öt órakor érkezett meg Lövétére püspök urunk Óexcellenciája. Szép, lovas bandérium ment elébe a határszélre. A falu alsó végén Ráduly Sándor községi jegyző fogadta a fényes kísérettel érkező püspököt nagy néptömeg előtt, "talpraesett beszéddel." A templomon, az iskolán és a papi lakon az alkalomhoz illően nemzeti lobogók lengtek. A plébánia kapujában a helybeli lelkész, Jakab Lajos s negyven fehérbe öltözött leány várta. Harangok zúgása között vonultak a templomhoz, hol a plébános rövid üdvözlőbeszéd között átnyújtotta annak kulcsait. Amint a püspök belépett, megzendült 100 iskolás gyermek ajkáról a jól begyakorolt "Ecce sacerdos magnus" című alkalmi ének. Meghatódottan hallgatta a püspök és kísérete...

Másnap, június 10-én szentmiseáldozat után 400 hívő katolikus lövétei részesült a bérmálás szentségében. A plébánián az ünnep és a magas vendég méltóságához illő ebédet adtak. Ebéd után a püspök úr megkérdezte a helybeli plébánost: milyen iskolaépület van Lövétén, megfelel-e az a törvények kívánalmainak? A lelkész tájékoztatta, hogy bizony nem felel meg, s elsősorban a gyermekek nagy létszámának befogadására alkalmatlan. Régi, ódonszerű volt már ekkor az iskola (nem csoda, hiszen még 1821-ben épült, s az évek során csupán annyit alakítottak rajta, hogy 1858 folyamán két tanteremből álló emeletet építettek az addigi földszintes épületre), kis tanteremmel, ahová a gyermekek be voltak csúfolva.

(folytatás a 8. oldalon)

Pedagógiai lexikon

Értelmi fogyatékoság

Az értelmi fogyatékosokat állapotuk súlyossága szerint több csoportba szokták sorolni. Az értelmi fogyatékosok legalsó fokán a laikusnak is feltűnő fejlődési rendellenességekkel bírók állnak. A legsúlyosabb esetekhez tartozók mozgás- és beszédképtelenek, a kevésbé súlyosak is nehezen tudnak kapcsolatot teremteni a külvilággal, gyógyító neveléssel sem fejleszthetők. Olyanok is vannak, akik súlyos, feltűnő testi rendellenességeket mutatnak (pl. koponya-elváltozást, mozgászavarokat), beszédük tökéletlen, az otthoni környezet számára nehezen elviselhető, de rendszeres gyógyító nevelési eljárásokkal már fejleszthetők. Végül az értelmi fogyatékosok felső fokán azok állnak, akik külsőleg legtöbb esetben nem mutatnak semmiféle eltérést. Fogyatékoságuknak rendkívül sok fokozata van (szándékosan mellőztem az idegen kifejezéseket a fentiekkel kapcsolatban). Az enyhén fogyatékos kisebb követelményeket támasztva még az általános iskola néhány osztályán keresztül lehet vezetni, de a IV., V. osztály követelményeinek már nem tudnak megfelelni. Gyógyító nevelésük gyógypedagógiai iskolákban történik. Többféle gyógypedagógiai intézmény van aszerint, hogy csak ápolásra szorul a fogyatékos, mert bebizonyosodott, hogy a fejlesztés hatástalan, azonkívül vannak gyógyítva nevelő és foglalkoztató intézmények a fejlődőképesek számára, hallási fogyatékosok (nevezzük inkább sérülteknek), látássérültek intézete is létezik, valamint testi fogyatékos és mozgászavarban szenvedők intézményei.

Gyógypedagógiai munkát igényelnek a hibás beszédűek is. A lehetőségek függvényében beszélünk kell a családban, a társadalomban való integrálódásukról, a másság elfogadásáról. El kell fogadnunk őket, ők is a társadalomhoz tartoznak.

A fogyatékosok oka a mai orvosi tudományban sem egészen tisztázott. Szerepet játszhat benne az öröklés, az úgynevezett csiraártalom (pl. ipari mérgek, sugárzás, fertőző betegségek, táplálkozási ártalmak), méhen belüli ártalmak (az anya fertőző betegségei, elsősorban a rubeóla, szívrendellenességek folytán fellépő keringési zavarok, vitaminhiány stb.) és a szülés utáni ártalmak számos fajtája.

Érzékenység

Érzékenyek azokat az embereket - gyermekeket, felnőtteket - mondjuk, akik minden lelki behatásra igen fogékonyak. Az érzékeny egyén könnyen megmozgatható mind értelmi, mind érzelmi-erkölcsi vonatkozásban. Örömet és fájdalmat fokozottabban érez, bántódásait felnagyítja. Ugyanakkor együtt érez másokkal, igényes önmagával szemben. Mindezek következtében sokat töpreng, illetve lázong, ha igazságtalansággal, embertelen magatartással találkozik. Az érzékeny gyermek nevelése nehezebb, de hálásabb feladat, mint a kevésbé érzékeny gyermeké. Veleszületett érzékeny idegrendszere következtében több sérülésnek van kitéve, hajla-

mosabb az ideges tünetekre, viszont kötelességtudata, felelősségérzete s egyéb értékes jellemvonásai gyorsabban kialakulnak.

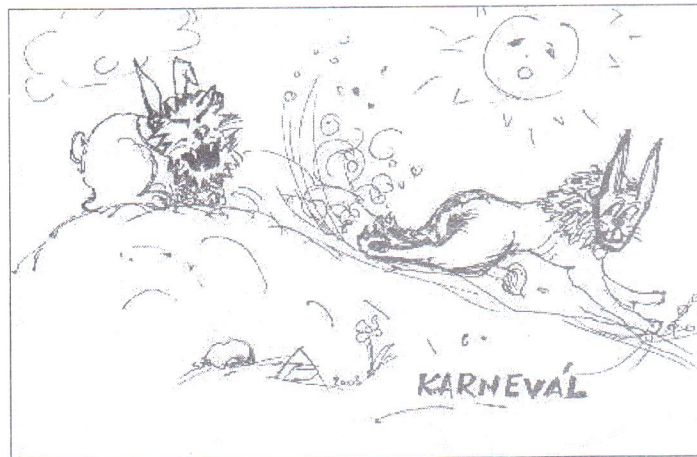
Az érzékeny gyermeket csak ritkán és enyhén szabad megbüntetni, hiszen önmagától is igyekszik hibáit kijavítani, s jóvátenni, ha valakit megbántott. A nagyon érzékeny gyermek nehezen illeszkedik be az óvodai és iskolai gyermekközösségbe, az elkerülhetetlen bántásokat kínlódva viseli el, ilyenkor úgy érzi, hogy nem szeretik. Duzzog, félrevonul vagy sérteget és üt. Mindenesetre az átlagosnál több időt vesz igénybe, míg megtanul környezetéhez alkalmazkodni.

Bár az érzékeny gyermek nagyon igényli a védettséget, a szülők szeretetét, túlságosan kényeztetni azért nem szabad, mert ez esetben könnyen túlérzékennyé, sértődékennyé, csak önmagával foglalkozó, örökös panaszával mindenkit elriasztó, boldogtalan felnőtté válhat. Az érzékeny gyermekkel fenn kell tartani azt a követelményt, hogy önmaga küzdjön érzékenységének túlzásai ellen, és ne szigetelje el magát a közösségtől.

Értelmi képességek

Az értelmi képességekhez soroljuk a lelki életnek mindazon folyamatait, amelyek a valóság megismeréséhez, összefüggéseinek helyes meglátásához hozzájárulnak: az érzékelést, észlelést, megfigyelést, emlékezetet, képzeletet és gondolkodást. A gyermek harmonikus fejlődése valamennyinek a kibontakozását megkívánja. Ha vannak is gyermekek (felnőttek is), akiknek a gondolkodása jóval felülmúlja emlékezőképességüket, vagy akik jó megfigyelők, de szegényes a képzeletviláguk, a nevelésnek arra kell törekednie, hogy az értelmi képességek mindegyikének a fejlődését serkentse. Emellett azt is tudni kell, hogy az értelmi képességek fejlődése nem egyenletes és nem is egyforma minden gyermeknél. A fejlődés ideiglenes megtorpanása nem kell, hogy gondot okozzon, de huzamosabb és feltűnő visszamaradás (retardáció) esetén tanácsos pedagógushoz, pszichológushoz, esetenként orvoshoz fordulni.

András Magdolna óvónő

Az egykori Lövétei ...

(folytatás a 6. oldalról)

A beszélgetést helyszíni szemle követte, hol a püspök úr kijelentette: ha a nemes község hajlandó lenne a templom közelségében, a régi iskola mellé egy alkalmas és a törvényeknek megfelelő iskolát építeni, 2000 forint segélyt adna. Az előjáróság az alispán és szolgabíró urak előtt hajlandónak nyilatkozott. Megígérték, hogy minden anyagot megadnak az iskolaépítéshez, s a 2000 forint főpásztori segélyen felül a többi pénzköltséget fedezni fogják. A püspök úr meglegedve távozott Lövétéről meghagyva a helybeli plébánosnak, hogy az építendő iskola tervrajzát és költségvetését készítse el és terjessze föl.

A tervek elkészülnek

Sokszori Székelyudvarhelyre való bejárás és fáradtság után a tervrajz és a költségvetés elkészült (Draskoczy Jenő okleveles mérnök készítette el), s a plébános 1887. február havában felterjeszthette Gyulafehérvárra. A Püspöki Hivatal által felülvizsgáltatott, dicsérettel helyesnek találtatott, majd

1887 júniusában a kerületi főesperessel, Jung Cseke Lajos úrral azt közölte Lövétei előjárósága (Ráduly Sándor jegyző, Mihály Pál megyebíró és Orbán János községi bíró), hogy csak úgy tudna a község és népe az iskola építéséhez 1888-ban hozzáfogni, ha Lönhárt Ferenc püspök úr a megígért 2000 forintot 4000 forint segélyre fölemelné. Ebben az esetben a község a mérnökileg megállapított 6750 forint vállalati díjnak 4000 forint felül eső részletit kölcsön útján fedezné. A hónap végén a főesperes tudatta Jakab Lajos plébánossal a választ: a püspök úr a 2000 Ft. megígért segélyt hajlandó 4000 forintra fölemelni! Nem maradt most már más hátra, minthogy az iskola építése egy alkalmas, ahhoz értő mesterembernek kiadassék. Bíró András székelyudvarhelyi kőműves-vállalkozóra esett a választás, aki 5900 forintért hajlandó volt fölépíteni az iskolát, ha a község mindenféle építési anyagot és az építéshez szükséges napszámot megadja. A közmunka ellen egyesek sokat zúgolódtak, de végül is az iskola fundamentumát sikerült kiméretni, s a vállalkozó ennek alapján megkezdhetette a munkát.

A munka megkezdődik

1888 áprilisában már nagy volt a sürgés-forgás az újonnan épülő iskola körül. Kőműveskalapácsok kopogása, az anyagot szállító szekeresek "hóगतása", a kézi munkatételre kiharcolt morgolódása messze elhallatszott. Az építési munkálatok tavasztól késő őszig tartottak. Kijutott a munkából szegénynek, gazdagnak egyaránt... Végül az iskola homlokzatára Péter Gergely székelyudvarhelyi kőfaragó felvéste azt a "verset" (ROM. KATH. NÉPISKOLA. LÖNHÁRT ANGYALI PÜSPÖK URUNK/ AHÁNYSZOR E HELYRE JUTUNK/ A HÓDOLATUNK JELÉLÜL/ SZÁNK IMMÁRA HEVÜL/

ÁLDANI NAGY NEVEDET/ LÁTVA E SZÉP

MŰVEDET LÖVÉTEI HITKÖZSÉGE tartalmú feliratot ma is elolvashatja az arra járó érdeklődő a szóba forgó épületen sz. m.), amelyet Bodó Ádám marosvásárhelyi gimnáziumi tanár fogalmazott meg, s amellyel a község nagy jötevőjének, Lönhárt Ferenc "angyali szívé" püspökének szándékozott örök emléket állítani Jakab Lajos akkori plébános.

Az új iskolaépület felszentelése

A nagyszerű iskolaépület november 11-én szenteltetett fel főtisztelendő Jung Cseke Lajos kerületi főesperes jelenlétében a püspöki biztos úr által. Jelen voltak az ünnepségen: Török Albert alispán, Sándor Mózes királyi tanfelügyelő, Jakab Gyula járási főszolgabíró, Imre Károly oláhfalvi, Koncz Ignác homoródremetei, Opra Lajos homoródkarácsonyfalvi plébánosok, Lánczky Sándor, a szentkeresztbányai vasgyár tulajdonosa, Daniel Károly oláhfalvi jegyző s még sokan a szomszéd községek "intelligens embelei" közül és természetesen Lövétei népe. Az ünnepély a következő rendben folyt le: "1) Ünnepélyes szentmise Jakab Lajos helyi plébános által; 2) A templomból körmenet az iskolaépülethez; 3) Megnyitó beszéd, tartotta Jung Cseke Lajos főesperes; 4) Énekeltek a gyerekek; 5) Etnográfiai fölolvadás a lövétei iskolák múltjáról az erdélyi fejedelmek korától a jelenig; 6) Énekeltek az iskolás gyermekek; 7) Alkalmi óda Bodó Ádám-tól, szavalta: Ferencz József helybeli tanító; 8) Énekeltek az iskolás gyermekek; 9) Zárbeszéd, tartotta Ráduly Sándor helybeli jegyző; 10) "Járjatok be minden földet" énekeltek az iskolás gyermekek Bartalis Ferenc kántortanító vezetésével.

Az ünnepély után díszes "fogadást" (negyven teríték volt felrakva) tartottak a plébánián. Az ebéd alatt több pohárköszöntő elhangzott. Poharat emeltek Ferenc József királyra és családjára, mert Őfelsége 100 forintot adott az iskola építésére, Lönhárt Ferenc erdélyi püspökre mint "Lövétei örök emlékü jötevőjére", Andrássy István apát-kanonok úrra (életpályáját, nagylelkű végrendeletét lásd: Lövétei Kiáltó III. évfolyam, 2. szám, 6-7. oldal), Lövétei nagy szülöttjére és jötevőjére (aki az avatóünnepség alkalmából 300 forintot küldött "azon kijelentés mellett, hogy a hová a plébános szükségesnek látja fordítassék oda") valamint a sok-sok "névtelen hősré", akiknek fáradtságos munkája nélkül az iskola nem épülhetett volna fel...

Jakab Lajos helybeli plébános halálából a jötevő püspöknek, Lönhárt Ferencnek az arcképét is "megkészítette" Lukács Sándor székelyudvarhelyi főgimnáziumi rajztanárral, melynek leleplezése szintén az iskolafelszentelési ünnepély programja alatt tartatott meg. A kép ma is megvan. Ott látható a plébánia nagytermében. Talán egyszer majd egy tanári szobát fog díszíteni...

Mihály János